

Etika (KFL/EBIO)

Harmonogram a sylabus

Akad. r. 2023/2024

Způsob ověření studijních výsledků	Klasifikovaný zápočet Forma zakončení: Kombinovaná
Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta	Četba povinné literatury. Prezentace/referát. Plnění průběžných úkolů (interpretace textů zadaných v seminářích). Písemný test.
Stručná anotace předmětu	V kurzu se studenti seznámí s etikou a bioetikou, jejich základními teoretickými přístupy. Předmět studenty uvede mezi základní etické problémy bioetiky, ale také specifické etické souvislosti budoucího profesního zaměření (bioinženýrství). V seminářních částech bude vedle odborných znalostí bioetiky a etiky pro bioinženýrství procvičována schopnost logické konstrukce tvrzení, argumentace a hodnotových soudů, dále schopnost diskutovat a obhajovat své názory, ať už v oblasti etických dilemat nebo při řešení myšlenkových experimentů.

Harmonogram (výuka: 19. 2. 2023 – 24. 5. 2023):

Datum	seminář/přednáška	Téma
Čtvrtek 22. 2.	přednáška	<i>Úvod</i>
Čtvrtek 29. 2.	seminář	<i>Normativní a deskriptivní etika</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 1.
Čtvrtek 9. 3.	seminář	<i>Aplikovaná etika</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 1.
Čtvrtek 7. 3.	seminář	<i>Problémy bioetiky</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 2.
Čtvrtek 14. 3.	přednáška & konzultace	Normativní, deskriptivní, aplikovaná a bio-etika
Čtvrtek 21. 3.	seminář	<i>Etická dilemata tkáňového inženýrství</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 3.
Čtvrtek 28. 3.	seminář	<i>Etická reflexe vztahu ke zvířatům jako k pokusným objektům</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 4.
Čtvrtek 4. 4.	seminář	<i>Design citlivý na hodnoty</i> <ul style="list-style-type: none">• úkol - seminární texty 5.

Čtvrtek 11. 4.	přednáška & konzultace	<i>Etika tkáňového inženýrství, pokusů na zvířatech a design citlivý na hodnoty</i>
Čtvrtek 18. 4.	konzultace	-
Čtvrtek 25. 4.	konzultace	-
Čtvrtek 25. 5.	konzultace	-

Přednášky:

1. Úvod: Úvod do odborných metod morálního uvažování.
2. Základní etické teorie: Utilitarismus, libertarianismus, deontologická etika, komunitarismus.
3. Bioetika: Úvod do transdisciplinárního přístupu, hlavních oblastí a témat bioetiky.
4. Experimenty na zvířatech: Etická reflexe vztahu ke zvířatům jako k pokusným objektům.
5. Bioetika a biotechnologie: Úvod k etické problematice nových technologií v bioinženýrství
6. Etická dilemata tkáňového inženýrství: Základní vybraná etická dilemata v tkáňovém inženýrství.
7. Profesionální etika: Současná podoba, dilemata a výzvy profesionální etiky v bioinženýrství.

Semináře:

Tento základní rámec bude doplněn o příspěvky studentů (prezentace/referáty), které budou zadány s ohledem na specializaci studentů.

1. Logika a etika: Etické dilema, myšlenkový experiment a základy argumentačních dovedností.
2. Základní etické teorie: Argumentace z pozice utilitarismu, libertarianismu, deontologické etiky, komunitarismu.
3. Bioetika a bioinženýrství: Aplikace etických teorií na vybraná etická dilemata bioetiky a bioinženýrství.
4. Bioetika a experimenty na lidech a na zvířatech: Morální limity experimentování s lidmi a s ostatními zvířaty.
5. Biotechnologie: Vybrané etické problémy v oblasti využití nano-/bio-technologií.
6. Etická dilemata tkáňového inženýrství: Aplikace etických teorií na vybraná etická dilemata v tkáňovém inženýrství.
7. Profesionální etika: Kritická analýza současného pohledu na etiku v biomedicínských oborech; rozbor problematických aspektů etických kodexů.

Povinná literatura

SINGER, Peter. Practical Ethics. Cambridge: Cambridge University Press 2011. ISBN 978-0-521-70768-8.

VARELLO, Daniel A. Biomedical Ethics for Engineers: Ethics and Decision Making in Biomedical and Biosystem Engineering. Massachusetts: Academic Press, 2007. ISBN 978-0-7506-8227-5.

Doporučená literatura

BRYANT, John; BAGOTT LA VELLE, Linda; SEARLE, John (eds.). Bioethics for Scientists. John Wiley & Sons Ltd. 2002. ISBN: 0-471-49532-8 (Hardback); ISBN: 0-470-84659-3 (Electronic).

FRIZE, Monique. Ethics for Bioengineers. Morgan & Claypool Publishers 2011. ISBN 9781608453702

SINGER, Peter. Ethics. Oxford: Oxford University Press, 1994. Oxford readers. ISBN 0-19-289245-2.